

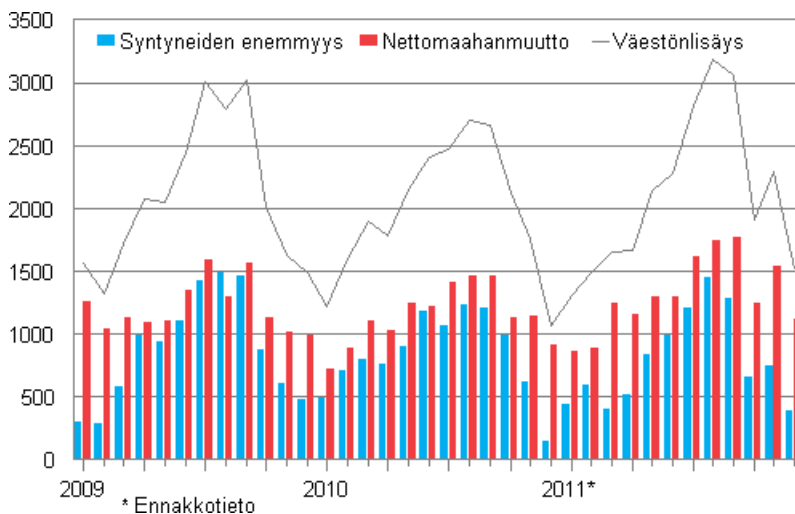
Väestön ennakkotilasto

2011, joulukuu

Muuttovoittoa ulkomailta ennätysmäärä 2011

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomi sai vuonna 2011 ennätysmäärän muuttovoittoa ulkomailta. Jo viitenä perättäisenä vuotena muuttovoitto ulkomailta on ollut luonnollista väestönlisäystä merkittävämpi syy maamme väkiluvun kasvuun. Ennakkoväkiluku vuoden 2011 lopussa oli 5 400 571.

Väestönlisäys kuukausittain 2009–2011*

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuonna 2011 kertyi muuttovoittoa ulkomailta ennätysmäärä: maahanmuuttoa oli 15 770 enemmän kuin maastamuuttoa. Luku on 2 040 henkeä suurempi kuin vuonna 2010 ja samalla suurin itsenäisyytemme aikana. Toiseksi suurin muuttovoitto ulkomailta oli vuonna 2008, jolloin Suomeen muutti 15 460 henkeä enemmän kuin Suomesta pois.

Vuoden 2011 ennakkotilaston mukaan ulkomailta muutti Suomeen 28 250 henkeä ja Suomesta ulkomaille 12 470 henkeä. Maahanmuuttoa oli 2 610 enemmän ja maastamuuttoa 570 enemmän kuin edellisvuonna. Suomen kansalaisia oli maahanmuuttajista 7 660 ja maastamuuttajista 9 190.

Luonnollinen väestönlisäys eli syntyneiden enemmitys kuolleisiin nähden oli vuoden 2011 ennakkotietojen mukaan 9 520 henkeä. Luonnollinen väestönlisäys jäi siten 570 henkeä pienemmäksi kuin vuonna 2010.

Vuoden aikana syntyi 59 960 lasta eli 1 020 lasta vähemmän kuin edellisvuonna. Kuolleiden määrä vuonna 2011 oli 50 430, mikä on 450 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Ennakkoväkiluku vuoden 2011 lopussa oli 5 400 571. Maamme väkiluku kasvoi vuoden 2011 aikana 25 300 henkeä, mikä on 1 450 henkeä enemmän kuin edellisenä vuonna.

Maakunnittaisten ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi vuonna 2011 eniten Uudenmaan ja Pirkanmaan maakunnissa. Uudellamaalla väestönlisäys oli 16 380 henkeä ja Pirkanmaalla 3 450 henkeä. Uudenmaan ennakkoväkiluku vuoden 2011 lopussa oli 1 548 686 ja Pirkanmaan 491 357. Uudellamaalla asui 29 % ja Pirkanmaalla 9 % maamme väestöstä. Väkilukuun suhteutettuna väestönlisäys oli suurin Ahvenanmaalla ja Uudellamaalla.

Väkiluvun kasvu nopeutui eniten Uudenmaan maakunnassa, jossa väestönlisäys vuonna 2011 oli 1 610 henkeä suurempi kuin edellisvuonna vuoden 2011 maakuntajaon mukaan. Seuraavaksi eniten väestökehitys muuttui myönteiseen suuntaan Pohjois-Savossa. Siellä väestönlisäys oli nyt 180 henkeä, kun vuonna 2010 kertyi 240 henkeä väestötappiota. Suhteessa väkilukuun väestönkasvu lisääntyi eniten Ahvenanmaalla. Pohjois-Savon väestökehityksen positiivinen muutos oli toiseksi suurin myös suhteellisessa tarkastelussa.

Väestötappio oli ennakkotilaston mukaan suurin Etelä-Savon ja Kainuun maakunnissa. Etelä-Savossa väki väheni 930 henkeä ja Kainuussa 790 henkeä. Väkilukuun suhteutettuna väestötappio oli suurin samoissa maakunnissa. Kainuussa suhteellinen tappio oli kuitenkin suurempi kuin Etelä-Savossa. Ennakkoväkiluku vuoden 2011 lopussa oli Etelä-Savossa 153 734 ja Kainuussa 81 280. Etelä-Savossa asui 3 % ja Kainuussa 2 % maamme väestöstä. Vähiten väkeä asui Ahvenanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla, kummassakin 1 % koko maan väestöstä.

Väestötappio lisääntyi vuonna 2011 eniten Kymenlaakson maakunnassa: tappiota kertyi nyt 550 henkeä, kun vuonna 2010 tappio oli 240 henkeä. Toiseksi eniten väestökehitys muuttui epäedulliseen suuntaan Varsinais-Suomessa. Siellä vuoden 2011 väestönlisäys oli 2 010 henkeä eli 260 henkeä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Suhteessa väkilukuun väestökehityksen epäedullinen muutos oli suurin Kainuussa, jossa väestötappio kasvoi 230 henkeä edellisvuodesta. Kymenlaakson väestötappion lisäys oli suhteellisessa tarkastelussa toiseksi suurin.

Muuttoja maakunnasta toiseen tehtiin vuoden 2011 aikana 125 100, mikä on 3 150 edellisvuotta enemmän vuoden 2011 maakuntajaon mukaan. Määrällisesti eniten maakuntien välisen muuton voittoa keräsi Uusimaa ja suhteellisesti eniten Pirkanmaa. Uudenmaan muuttovoitto oli 2 130 henkeä ja Pirkanmaan 1 420 henkeä. Tappiota maakuntien välisessä muutossa kärsi määrällisesti eniten Lappi ja suhteellisesti eniten Kainuu. Lapin muuttotappio oli 730 henkeä ja Kainuun 670 henkeä.

Kuntien välisiä muuttoja vuonna 2011 kertyi ennakkotietojen mukaan 278 460. Lisäys vuoteen 2010 verrattuna oli 7 770 muutttoa vuoden 2011 kuntajaon mukaan.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Väestönmuutosten ennakkotiedot tapahtumakuukauden mukaan 2011.....	4
Liitetaulukko 2. Väestönmuutosten lopulliset tiedot 2005–2010 sekä ennakkotiedot 2011.....	5
Liitetaulukko 3. Väestönmuutosten ennakkotilastojen vertailu vuosina 2010 ja 2011	5
Liitetaulukko 4. Väestönmuutosten ennakkotietoja maakunnittain 2011 ja muutos vuoden 2010 lopullisiin tietoihin verrattuna, 1.–4. neljännes.....	6
Liitetaulukko 5. Ennakkotietoja maahan- ja maastamuuttaneista lähtö-/määrämaan mukaan maakunnittain, 1.–4. neljännes 2011.....	7

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Elävänä syntyneet neljännesvuosittain 1991–2010 sekä ennakkotieto 2011.....	8
Liitekuvio 2. Kuolleet neljännesvuosittain 1991–2010 sekä ennakkotieto 2011.....	8
Liitekuvio 3. Kuntien välinen muutto neljännesvuosittain 1991–2010 sekä ennakkotieto 2011.....	9
Liitekuvio 4. Maahanmuutto neljännesvuosittain 1991–2010 sekä ennakkotieto 2011.....	9
Liitekuvio 5. Maastamuutto neljännesvuosittain 1991–2010 sekä ennakkotieto 2011.....	9
Laatuseloste, Väestön ennakkotilasto	10

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Väestönmuutosten ennakkotiedot tapahtumakuukauden mukaan 2011

Kuukausi	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Syntyneiden enemmisyys	Kuntien välinen muutto	Maahanmuutto	Maastamuutto	Nettomaahanmuutto	Kokonaismuutos	Väkiluku
Yhteensä	59 956	50 434	9 522	278 460	28 247	12 474	15 773	25 295	5 400 571
Tammikuu	5 080	4 641	439	20 392	2 061	1 193	868	1 307	5 376 583
Helmikuu	4 596	4 000	596	16 434	1 811	920	891	1 487	5 378 070
Maaliskuu	5 080	4 672	408	17 130	2 049	801	1 248	1 656	5 379 726
1. neljännes	14 756	13 313	1 443	53 956	5 921	2 914	3 007	4 450	5 379 726
Huhtikuu	4 793	4 280	513	19 189	1 922	766	1 156	1 669	5 381 395
Toukokuu	5 093	4 252	841	23 128	2 177	883	1 294	2 135	5 383 530
Kesäkuu	5 064	4 079	985	26 572	2 304	1 011	1 293	2 278	5 385 808
2. neljännes	14 950	12 611	2 339	68 889	6 403	2 660	3 743	6 082	5 385 808
Heinäkuu	5 311	4 103	1 208	24 207	2 541	928	1 613	2 821	5 388 629
Elokuu	5 434	3 985	1 449	40 558	3 615	1 876	1 739	3 188	5 391 817
Syyskuu	5 271	3 982	1 289	29 748	3 213	1 450	1 763	3 052	5 394 869
3. neljännes	16 016	12 070	3 946	94 513	9 369	4 254	5 115	9 061	5 394 869
Lokakuu	4 878	4 224	654	21 854	2 316	1 067	1 249	1 903	5 396 772
Marraskuu	4 788	4 040	748	18 536	2 329	790	1 539	2 287	5 399 059
Joulukuu	4 568	4 176	392	20 712	1 909	789	1 120	1 512	5 400 571
4. neljännes	14 234	12 440	1 794	61 102	6 554	2 646	3 908	5 702	5 400 571

Liitetaulukko 2. Väestönmuutosten lopulliset tiedot 2005–2010 sekä ennakkotiedot 2011

Vuosi/ muutos	Neljän- nes	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Synty- neiden enemmyys	Kuntien välinen muutto ¹⁾	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- muutos ²⁾	Avioliitot	Avioerot
2011*	I-IV	59 956	50 434	9 522	278 460	28 247	12 474	15 773	25 295	28 558	13 494
Muutos ³⁾		-1 024	-453	-571	7 772	2 611	569	2 042	1 446	-1 394	-125
2010	I	15 037	13 035	2 002	50 751	5 321	2 607	2 714	4 716	4 453	3 432
2010	II	15 162	12 321	2 841	67 980	5 922	2 429	3 493	6 334	6 848	3 415
2010	III	15 993	12 492	3 501	91 273	8 517	4 182	4 335	7 836	12 661	3 517
2010	IV	14 788	13 039	1 749	60 684	5 876	2 687	3 189	4 963	5 990	3 255
2010	I-IV	60 980	50 887	10 093	270 688	25 636	11 905	13 731	23 849	29 952	13 619
2009	I	14 792	13 610	1 182	50 739	6 304	2 878	3 426	4 608	4 615	3 449
2009	II	15 286	12 259	3 027	65 176	6 267	2 727	3 540	6 567	7 249	3 314
2009	III	15 780	11 403	4 377	89 147	8 357	3 913	4 444	8 821	13 144	3 453
2009	IV	14 572	12 611	1 961	58 584	5 771	2 633	3 138	5 117	4 828	3 311
2009	I-IV	60 430	49 883	10 547	263 646	26 699	12 151	14 548	25 113	29 836	13 527
2008	I	14 956	13 015	1 941	54 487	6 557	2 922	3 635	5 576	4 756	3 411
2008	II	14 995	12 170	2 825	71 090	7 056	2 809	4 247	7 072	7 251	3 336
2008	III	15 412	11 731	3 681	89 661	9 397	5 130	4 267	7 948	14 124	3 510
2008	IV	14 167	12 178	1 989	53 286	6 104	2 796	3 308	5 234	4 883	3 214
2008	I-IV	59 530	49 094	10 436	268 524	29 114	13 657	15 457	25 830	31 014	13 471
2007	I-IV	58 729	49 077	9 652	278 907	26 029	12 443	13 586	23 529	29 497	13 224
2006	I-IV	58 840	48 065	10 775	272 280	22 451	12 107	10 344	21 375	28 236	13 255
2005	I-IV	57 745	47 928	9 817	274 642	21 355	12 369	8 986	18 969	29 283	13 383

1) Kuntien välinen muutto vuoden 2011 aluejaolla.

2) Kokonaisuutos sisältää väkiluvun korjauksen lopullisten tietojen viimeisellä vuosineljänneksellä 2005–2010.

3) Muutos: 2011* I-IV neljännes – 2010 I-IV neljännes

Liitetaulukko 3. Väestönmuutosten ennakkotilastojen vertailu vuosina 2010 ja 2011

Vuosi/ muutos	Neljän- nes	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Synty- neiden enemmyys	Kuntien välinen muutto ¹⁾	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- muutos	Avioliitot	Avioerot
2011*	I	14 756	13 313	1 443	53 956	5 921	2 914	3 007	4 450	4 449	3 617
2011*	II	14 950	12 611	2 339	68 889	6 403	2 660	3 743	6 082	6 492	3 367
2011*	III	16 016	12 070	3 946	94 513	9 369	4 254	5 115	9 061	11 783	3 375
2011*	IV	14 234	12 440	1 794	61 102	6 554	2 646	3 908	5 702	5 834	3 135
2011*	I-IV	59 956	50 434	9 522	278 460	28 247	12 474	15 773	25 295	28 558	13 494
2010*	I	15 060	13 082	1 978	50 663	5 172	2 666	2 506	4 484	4 567	3 458
2010*	II	15 175	12 328	2 847	67 791	5 764	2 435	3 329	6 176	6 919	3 432
2010*	III	15 990	12 479	3 511	90 960	8 302	4 137	4 165	7 676	12 655	3 517
2010*	IV	14 755	12 901	1 854	59 896	5 374	2 492	2 882	4 736	5 913	3 229
2010*	I-IV	60 980	50 790	10 190	269 310	24 612	11 730	12 882	23 072	30 054	13 619
2011* – 2010*		-1 024	-356	-668	-	3 635	744	2 891	2 223	-1 496	-147

1) Tilastovuoden aluejako. Kuntien välisen muuton tiedot vuosina 2010 ja 2011 eivät ole vertailukelpoisia kuntajaon muutosten vuoksi.

Liitetaulukko 4. Väestönmuutosten ennakkotietoja maakunnittain 2011 ja muutos vuoden 2010 lopullisiin tietoihin verrattuna, 1.–4. neljännes

Alue/maakunta	Syntyneiden enemmitys		Maakuntien välinen nettomuutto		Nettomaahanmuutto		Kokonaismuutos	
	2011*	Muutos	2011*	Muutos	2011*	Muutos	2011*	Muutos
KOKO MAA	9 522	-571	-	-	15 773	2 042	25 295	1 446
MANNER-SUOMI	9 513	-527	-72	-31	15 522	1 974	24 963	1 387
Uusimaa	7 313	-67	2 132	245	6 932	1 435	16 377	1 610
Varsinais-Suomi	383	-128	602	-93	1 028	-40	2 013	-256
Satakunta	-403	4	-407	-123	350	13	-460	-105
Kanta-Häme	76	170	260	-273	354	71	690	-37
Pirkanmaa	1 087	-2	1 416	30	949	-62	3 452	-35
Päijät-Häme	-262	-44	303	-81	412	76	453	-49
Kymenlaakso	-567	-75	-581	-205	595	-41	-553	-318
Etelä-Karjala	-381	-72	-437	-31	415	7	-403	-87
Etelä-Savo	-682	126	-536	-210	284	59	-934	-34
Pohjois-Savo	-257	-26	-67	318	499	131	175	414
Pohjois-Karjala	-103	282	-308	-189	435	29	24	120
Keski-Suomi	300	-189	-23	-59	426	105	703	-150
Etelä-Pohjanmaa	37	48	-229	122	416	78	224	244
Pohjanmaa	390	-200	-174	267	906	152	1 122	214
Keski-Pohjanmaa	253	-7	-244	-71	147	25	156	-34
Pohjois-Pohjanmaa	2 629	-197	-381	177	649	51	2 897	42
Kainuu	-324	-130	-673	-70	204	-8	-793	-232
Lappi	24	-20	-725	215	521	-107	-180	80
AHVENANMAA	9	-44	72	31	251	68	332	59

- Aluejako 1.1.2011

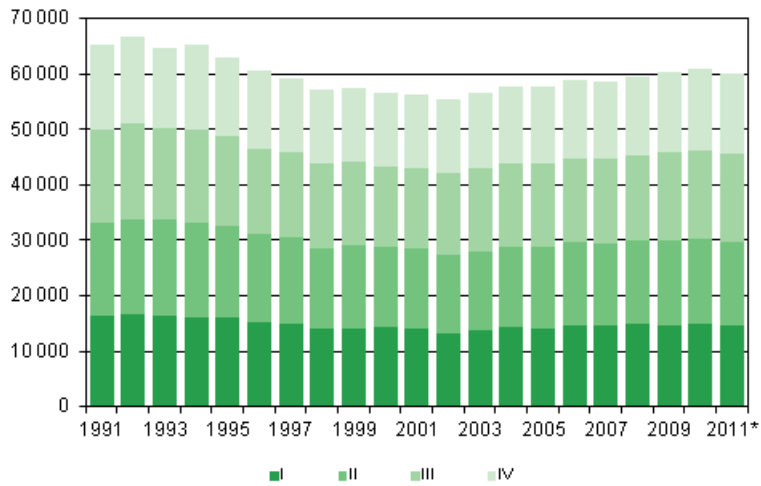
Liitetaulukko 5. Ennakkotietoja maahan- ja maastamuuttaneista lähtö-/määrämaan mukaan maakunnittain, 1.–4. neljännes 2011

Maakunta	Maahanmuutto			Maastamuutto			Nettomaahanmuutto		
	Yhteensä	EU 27 maat	Pohjois-maat	Yhteensä	EU 27 maat	Pohjois-maat	Yhteensä	EU 27 maat	Pohjois-maat
KOKO MAA	28 247	13 772	3 738	12 474	8 245	3 743	15 773	5 527	-5
MANNER-SUOMI	27 623	13 239	3 284	12 101	7 891	3 400	15 522	5 348	-116
Uusimaa	13 118	6 995	1 254	6 186	3 945	1 469	6 932	3 050	-215
Varsinais-Suomi	1 946	1 014	306	918	656	310	1 028	358	-4
Satakunta	614	426	79	264	197	77	350	229	2
Kanta-Häme	561	293	59	207	132	32	354	161	27
Pirkanmaa	1 945	956	226	996	653	238	949	303	-12
Päijät-Häme	695	317	60	283	173	59	412	144	1
Kymenlaakso	845	298	48	250	173	65	595	125	-17
Etelä-Karjala	615	143	43	200	104	32	415	39	11
Etelä-Savo	434	152	33	150	104	29	284	48	4
Pohjois-Savo	739	323	73	240	160	64	499	163	9
Pohjois-Karjala	597	133	47	162	103	47	435	30	-
Keski-Suomi	794	331	90	368	218	82	426	113	8
Etelä-Pohjanmaa	581	343	67	165	120	36	416	223	31
Pohjanmaa	1 516	554	311	610	450	406	906	104	-95
Keski-Pohjanmaa	225	85	22	78	64	45	147	21	-23
Pohjois-Pohjanmaa	1 225	426	222	576	316	166	649	110	56
Kainuu	262	70	50	58	38	17	204	32	33
Lappi	911	380	294	390	285	226	521	95	68
AHVENANMAA	624	533	454	373	354	343	251	179	111

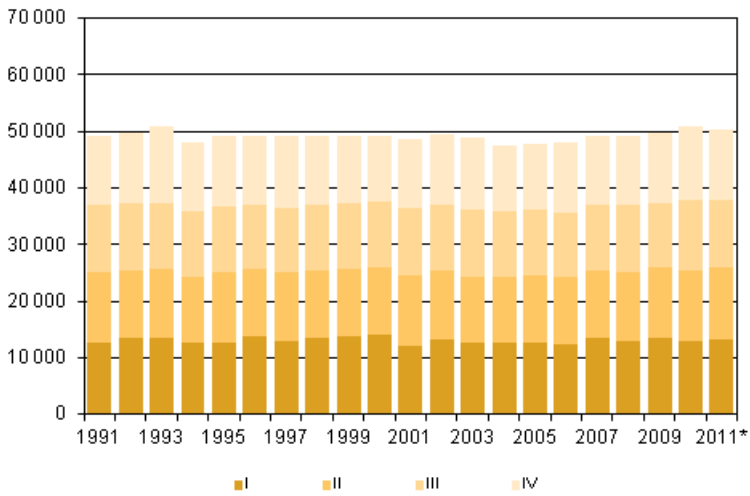
- Aluejako 1.1.2011

Liitekuviot

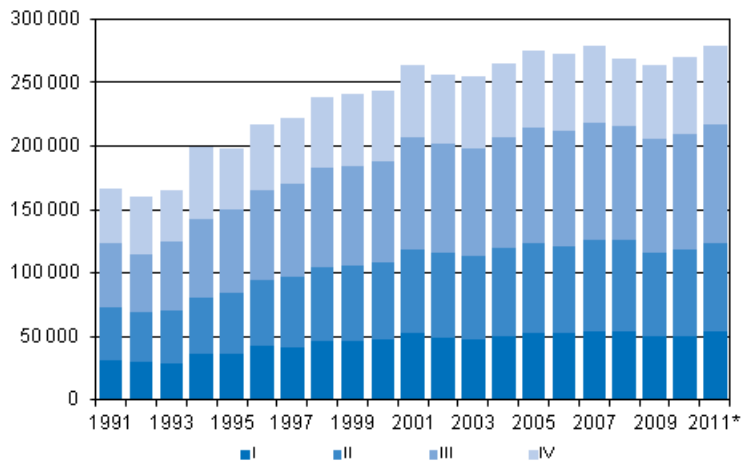
Liitekuvio 1. Elävänä syntyneet neljännesvuosittain 1991–2010 sekä ennakkotieto 2011

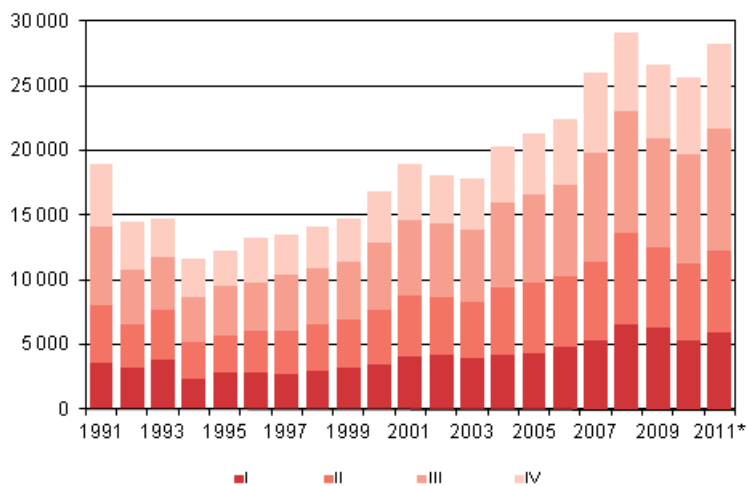
Liitekuvio 2. Kuolleet neljännesvuosittain 1991–2010 sekä ennakkotieto 2011

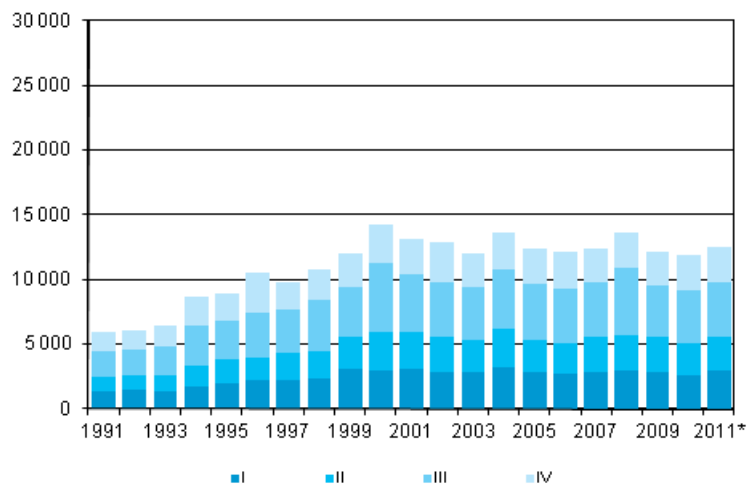
Liitekuvio 3. Kuntien välinen muutto neljännesvuosittain 1991–2010 sekä ennakkotieto 2011

Liitekuvio 4. Maahanmuutto neljännesvuosittain 1991–2010 sekä ennakkotieto 2011

Liitekuvio 5. Maastamuutto neljännesvuosittain 1991–2010 sekä ennakkotieto 2011

Laatuseloste, Väestön ennakkotilasto

1. Tilastotietojen relevanssi

Väestörekisterikeskus ja maistraatit pitävät yllä Suomen väestötietojärjestelmää. Suomen viimeinen henkikirjoitus tehtiin 1.1.1989. Sen jälkeen väestötietojärjestelmää on päivitetty muutosilmoituksin. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista (21.8.2009/661). Tarkempia säännöksiä tietojen tallentamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksessa väestötietojärjestelmästä (25.2.2010/128).

Väestörekisterikeskus toimittaa Tilastokeskukselle viikoittain väestötietojärjestelmään viedyt muutosilmoitukset.

Väestötilaston ennakkotiedot kuvaavat tärkeimpiä väestönmuutosten kokonaismääriä alueittain sekä väestön määrää ajanjakson lopussa. Ajanjakson loputtua odotetaan muutosilmoituksia vielä kaksi viikkoa ennen tilastojen tekemistä. Kahta viikkoa kauemmin viiptyneet muutosilmoitukset tilastoidaan seuraavassa tilastossa oikeaan tapahtuma-ajankohtaan.

Tilastossa elävänä syntyneellä tarkoitetaan lasta, joka syntymän jälkeen hengitti tai osoitti muita elonmerkkejä. Vain Suomessa vakinaisesti asuvien naisten elävänä synnyttämät lapset otetaan huomioon väkilukutilastossa. Synnytyssairaalat ilmoittavat tiedot vastasyntyneistä maistraateille.

Kuolemasta on viipymättä ilmoitettava lääkärille tai poliisille. Terveystieteiden tutkimuskeskityksen tai lääkärin on ilmoitettava tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään (laki 459/1973). Lääkäri kirjoittaa kuolemasta kuolintodistuksen. Jos kuolemansyyn selvittäminen edellyttää ruumiinavausta, kuolintodistuksen laatii oikeuslääkäri. Kuolintodistuksen kirjoittanut lääkäri toimittaa todistuksen Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) sille alueyksikölle, jonka toimialueella vainajalla on ollut kotipaikka. THL:n oikeuslääkäri tarkistaa todistuksen oikeellisuuden ja lähettää sen Tilastokeskukseen.

Jos lääkärin antamaa hautauslupaa tai kuolintodistusta ei saada ilman kohtuutonta vaikeutta tai viivästystä, poliisi voi antaa, neuvoteltuaan oikeuslääkärin tai lääkärin kanssa, suorittamansa tutkinnan perusteella kuolinselvityksen. Poliisin on viipymättä lähetettävä kuolinselvitys THL:lle. THL:n on edelleen viipymättä ilmoitettava tieto henkilön kuolemasta maistraatille, joka vie tiedon väestötietojärjestelmään (asetus 948/1973).

Kuolleiden tilasto perustuu maistraattien ylläpitämään Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmään. Suomessa kuolleeksi tilastoidaan henkilöt, jotka kuollessaan asuvat vakituisesti Suomessa. Kuolintodistusten perusteella tehdään kuolemansyytilasto, joka julkaistaan omana sarjanaan. Väestötilastojen kuolleiden lukumäärä poikkeaa kuolintodistusten perusteella laaditun kuolemansyytilaston luvusta jonkin verran.

Maahanmuuttaneen Suomen kansalaisen on ilmoitettava muutostaan maistraatille, joka päivittää tiedot väestötietojärjestelmään (laki 661/2009). Ulkomaalaisen maahanmuutto edellyttää, että hänellä on voimassa oleva vaadittava viisumi, oleskelulupa taikka työntekijän tai elinkeinonharjoittajan oleskelulupa, jollei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu (ulkomaalaislaki 301/2004). Maistraatti tallentaa myös sille ilmoitetut ulkomaan kansalaista koskevat tiedot väestötietojärjestelmään, jos henkilöllä on Suomessa kotikuntalainen (201/1994) mukaan määräytynyt kotikunta ja siellä oleva vakinainen asuinpaikka. Perustellusta pyynnöstä ulkomaan kansalaisen tiedot voidaan tallentaa myös, jos hänellä esim. on kotikuntalaisissa tarkoitettu tilapäinen asuinpaikka Suomessa ja tallentaminen on tarpeen mm. työteon tai opiskelun vuoksi (laki 661/2009). Ennakkotilastossa henkilön siirtyminen muualta Suomeen luetaan maahanmuutoksi vain, jos väestötietojärjestelmään on tehty merkintä, että hän on saanut vakinaisen asuinpaikan Suomesta.

Maassamuuttajan on viimeistään viikon kuluttua muutosta annettava itsestään ja kanssaan muuttaneista perheenjäsenistä muuttoilmoitus. Muutto ilmoitetaan lomakkeella joko vakituisesti tai tilapäiseksi. Muuttoilmoituksen saatuaan maistraatti päättää, onko kyseessä tilapäinen vai vakituinen asuinpaikan muutos. Opiskelijoiden muutot opiskelupaikkakunnalle on voitu katsoa vakituisiksi muutoiksi 1.6.1994 lähtien, jolloin tuli voimaan kotikuntalaki. (lait 661/2009, 201/1994)

Maasta muuttavien on tehtävä itsestään muuttoilmoitus kuten maan sisällä muuttavienkin (lait 661/2009, 201/1994). Maasta muuttaneiksi katsotaan pääasiassa henkilöt, jotka muuttavat ulkomaille asumaan yhtä

vuotta pitemmäksi ajaksi. Poikkeuksen muodostavat Suomen kansalaiset, jotka ovat diplomaatteja, kehitysyhteistyössä toimivia yms. (kotikuntalaki 201/1994). Pohjoismaiden välisen sopimuksen mukaan tilapäistä oleskelua, joka kestää alle kuusi kuukautta ei pidetä muuttona (kotikuntalaki 201/1994, asetus ja valtiosopimus 96/2006).

Kun henkilö muuttaa toisesta Pohjoismaasta toiseen, hänen on ilmoitettava muutostaan tulovaltion paikalliselle rekisteriviranomaiselle, joka päättää rekisteröidäänkö henkilö tulovaltiossa asuvaksi. Tulovaltion rekisteriviranomainen ilmoittaa päätöksestään kyseiselle henkilölle ja lähtövaltion rekisteriviranomaiselle. Lähtövaltion väestörekisterissä maastamuuttopäiväksi merkitään se päivä, jona henkilö on otettu tulomaan paikalliseen väestörekisteriin. (Kotikuntalaki 201/1994, asetus ja valtiosopimus 96/2006)

Kansalaisuudella tarkoitetaan yksilön ja valtion välistä lainsäädännöllistä sidettä, joka määrittää yksilön ja valtion suhdetta sekä niiden keskeisiä oikeuksia ja velvollisuuksia. Yleensä kansalaisuus saadaan syntyessä, mutta toiseen maahan muuttaneelle voidaan myöntää myös uuden kotimaan kansalaisuus. Henkilöllä voi olla myös useamman maan kansalaisuus (kansalaisuuslaki 359/2003 ja asetus kansalaisuudesta 799/2004). Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalaisena. Jos Suomessa asuvalla ulkomaan kansalaisella on useita ulkomaiden kansalaisuuksia, hän on rekisterissä ja tilastoissa sen maan kansalaisena, jonka passilla hän on maahan tullut. Suomen kansalaisuuden saaneiden tilasto perustuu Maahanmuuttoviraston väestötietojärjestelmään ilmoittamiin päätöksiin.

Avioliitoilla ja avioeroilla tarkoitetaan Suomessa vakinaisesti asuvien naisten avioliittoja ja -eroja. Avioliittotilasto perustuu maistraattien väestötietojärjestelmään tallentamiin tietoihin solmituista avioliitoista. Kirkollisista vihkimisistä maistraatit saavat tiedot seurakunnista. Avioerotilasto perustuu tuomioistuinten väestötietojärjestelmään ilmoittamiin päätöksiin myönnettyistä avioeroista.

Kahden samaa sukupuolta olevan 18 vuotta täyttäneen henkilön parisuhde voidaan rekisteröidä. Rekisteröity parisuhde purkautuu, kun parisuhteen toinen osapuoli kuolee tai julistetaan kuolleeksi taikka parisuhde puretaan tuomioistuimen päätöksellä (laki 950/2001). Tilasto rekisteröidyistä parisuhteista perustuu maistraattien väestötietojärjestelmään viemiin tietoihin. Rekisteröityjen parien erotilasto perustuu tuomioistuinten väestötietojärjestelmään päivittäisiin tietoihin myönnettyistä eropäätöksistä.

Väestöön kuuluvat ne Suomen kansalaiset ja ulkomaalaiset, jotka asuvat vakinaisesti Suomessa (kotikuntalaki 201/1994), vaikka olisivatkin tilapäisesti ulkomailla. Turvapaikanhakija saa kotipaikan vasta, kun hänen hakemuksensa on hyväksytty.

Suomessa asuvat vieraan valtion lähetystöön, kaupalliseen edustustoon tai lähetetyn konsulin virastoon kuuluvat henkilöt sekä näiden perheenjäsenet ja henkilökohtainen palveluskunta eivät kuulu maassa asuvaan väestöön, elleivät ole Suomen kansalaisia. Sen sijaan Suomen ulkomailla olevien lähetystöjen ja kaupallisten edustustojen suomalainen henkilökunta sekä YK:n rauhanturvajoukoissa palvelevat luetaan maassa asuvaan väestöön.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös väestötilastot. Tilastokeskuksen työjärjestys määrittää Henkilötilastot väestötilastojen tekijäksi (Tilastokeskuksen työjärjestys, TK-00-1149-11).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Väestömuutosaineisto on kokonaisaineisto. Siihen on poimittu väestötietojärjestelmästä kaikkien Suomessa vakinaisesti asuvien henkilöiden väestömuutokset.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yleisesti ottaen Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen on hänet kirjattava väestötietojärjestelmään. Eläminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen mahdotonta. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen viranomaisten kanssa jne. edellyttää henkilötunnusta. Voidaan olettaa, ettei Suomessa ole merkittäviä määriä esim. yli vuoden kestäviä jaksoja 'pimeää' työtä tekeviä henkilöitä, joille palkka maksetaan käteisellä.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestönmuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Väestörekisterikeskus teettää vuosittain Tilastokeskuksella otantatutkimuksen osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Vuoden 2010 tutkimuksessa vastanneista 99,0 prosentilla tieto oli oikein. Tutkimuksen kato oli 13,4 prosenttia. Kadon osalta osoitteet pyrittiin tarkistamaan muista lähteistä. Katoon kuuluvista henkilöistä 92,2 prosentilla osoite pystyttiin toteamaan oikeaksi, 4,6 prosentilla vääräksi ja 3,2 prosentilla tietoa ei voitu tarkistaa. Jos oletetaan kaikkien kadossa olleiden tarkistamatta jääneiden tiedot vääriksi, olisi lopullinen oikeiden osoitteiden osuus 98,1 prosenttia.

Kunnittaisiin väestötilastoihin virheelliset osoitteet vaikuttavat vain, jos väärä osoite on toisessa kunnassa kuin oikea osoite. Vääristä osoitteista vain osa on väärässä kunnassa.

Kunnallisvaalien yhteydessä ulkomaalaisten äänioikeusilmoitusten palautukset paljastavat yleensä noin 1 000 henkeä, jotka ovat muuttaneet maasta ilmoitusta tekemättä ja ovat siten olleet edelleen tilastoituna väestöön. Väestörekisterikeskus poistaa heidät väestötietojärjestelmän maassa asuvasta väestöstä ennen seuraavaa vuodenvaihdetta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Väestönmuutostiedoista tuotetaan ennakkotilasto kuukausittain. Tiedot julkaistaan tilastokuukautta seuraavan kuukauden jälkipuoliskolla.

Lopullinen väestörakennetilasto valmistuu vuosittain maaliskuun puolivälin jälkeen ja lopulliset väestönmuutostilastot huhti-toukokuussa. Lopullisten väestönmuutosten ja vuoden lopun ennakkotilaston kokonaismäärien erot näkyvät muutoslajeittain oheisesta taulukosta. Ero on suhteellisesti suurin nettomaahanmuutossa, mikä johtuu lähinnä lopullisen tilaston ja ennakkotilaston maahanmuuttolukujen erosta. Nettomaahanmuuton lukujen ero kasvattaa myös kokonaisuutoksen suhteellista eroa lopullisen tilaston ja ennakkotilaston lukujen välillä.

Väestömuutosten lopullisen tilaston ja ennakkotilaston vertailu vuonna 2010

Vuosi- neljännes	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Synty- neiden enemmyys	Kuntien välinen muutto ¹⁾	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- muutos ²⁾	Avioliitot	Avioerot
Lopullinen tilasto 2010										
I	15 037	13 035	2 002	50 751	5 321	2 607	2 714	4 716	4 453	3 432
II	15 162	12 321	2 841	67 980	5 922	2 429	3 493	6 334	6 848	3 415
III	15 993	12 492	3 501	91 273	8 517	4 182	4 335	7 836	12 661	3 517
IV	14 788	13 039	1 749	60 684	5 876	2 687	3 189	4 963	5 990	3 255
I-IV	60 980	50 887	10 093	270 688	25 636	11 905	13 731	23 849	29 952	13 619
Ennakkotilasto 2010										
I	15 060	13 082	1 978	50 546	5 172	2 666	2 506	4 484	4 567	3 458
II	15 175	12 328	2 847	67 665	5 764	2 435	3 329	6 176	6 919	3 432
III	15 990	12 479	3 511	90 839	8 302	4 137	4 165	7 676	12 655	3 522
IV	14 755	12 901	1 854	59 782	5 374	2 492	2 882	4 736	5 913	3 229
I-IV	60 980	50 790	10 190	268 832	24 612	11 730	12 882	23 072	30 054	13 641
Lopullinen tilasto – Ennakkotilasto 2010										
I	-23	-47	24	205	149	-59	208	232	-114	-26
II	-13	-7	-6	315	158	-6	164	158	-71	-17
III	3	13	-10	434	215	45	170	160	6	-5
IV	33	138	-105	902	502	195	307	227	77	26
I-IV	0	97	-97	1 856	1 024	175	849	777	-102	-22

1) Kuntien väliset muutot ovat vuoden 2011 aluejaolla.

2) Kokonaisuutos sisältää väkiluvun korjauksen lopullisten tietojen viimeisellä vuosineljänneksellä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastokeskus julkaisee Internet-sivuillaan väestömuutosten ennakkotilaston koko maan tiedot kuukausittain ja alueittaiset tiedot neljännesvuosittain.

Ennakkotilaston väkilukutiedot sekä koko maan tasolla että alueittain julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla kuukausittain.

Alueittaiset väestömuutosten ennakkotiedot kuukausittain ovat saatavana maksullisessa Väestötilastopalvelussa <http://tilastokeskus.fi/tup/vaestotilastopalvelu/index.html>.

Ennakkotilaston tietoja toimitetaan myös sähköpostitse <http://tilastokeskus.fi/til/vamuu/yht.html>.

Lopulliset väestömuutosten perustiedot eri aluejaoilla ovat saatavana Tilastokeskuksen maksuttomasta tilastopalvelusta <http://tilastokeskus.fi/tup/statfin/index.html>. Eritellympää tietoa väestöstä mm. kunnan osa-alueittain on maksullisessa Väestötilastopalvelussa (linkki yllä). Maksullinen Altika-alue tietokanta <http://tilastokeskus.fi/tup/altika/index.html> sisältää kunnittaisia väestötietoja vuodesta 1975 lähtien. Väestömuutos- ja väkilukutietoja koko maan tasolla vuodesta 1749 alkaen on saatavana maksullisessa Astika-aikasarjatietokannassa <http://tilastokeskus.fi/tup/astika/index.html>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Väestön ennakkotilastossa käytetään tilastovuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Edellisen vuoden lopulliset väestötilastot tuotetaan samalla aluejaolla, joten tiedot ovat alueliitosten osalta suoraan vertailukelpoisia edellisen vuoden lopullisiin lukuihin, ei ennakkolukuihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Väestörekisterikeskus julkistaa kunnittaiset asukasluvut kuukausittain. Luvut poikkeavat Tilastokeskuksen kuukausittaisista ennakkotiedoista. Ero johtuu siitä, että Väestörekisterikeskus julkistaa rekisteritilanteen

kuun vaihtuessa, kun taas Tilastokeskus odottaa muutosilmoituksia kaksi viikkoa kuun loputtua, ennen kuin tuottaa ennakkotilaston edellisen kuun lopun tilanteesta.

8. Dokumentointi

Tilastoissa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen kotisivuilta.

Väestötieteen käsitteisiin voi perehtyä Tilastokeskuksen verkkokoulussa.

Väestön ennakkotilastossa käytetyistä käsitteistä on kerrottu myös tilaston Internet-sivuilla kohdassa Käsitteet ja määritelmät.

Lisätietoja

Merja Eskelinen (09) 1734 3255

Irma Pitkänen (09) 1734 3262

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

vaesto.tilasto@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Väestö- ja kuolemansyytilastot. Tilastokeskus